Cuprins

Lista abrevierilor folosite ..... **XV**

Prefață ..... **XVII**

Cuvânt-înainte ..... **XIX**

Aspecte introductive **1**
Secțiunea 1. Ce este corupția? 1
§1. Definiție 1
§2. Tipuri de corupție 3
Secțiunea a 2-a. Corupția, un fenomen global. Cauze și consecințe 4
Secțiunea a 3-a. Mecanisme și instrumente internaționale în combaterea corupției 6
§1. Convenția ONU privind corupția 7
§2. Convenţia penală a Consiliului Europei privind corupţia 8
§3. Convenția civilă a Consiliului Europei asupra corupției 8

Partea I. Infracțiuni de corupție **11**
Capitolul I. Aspecte generale și aspecte comune infracțiunilor de corupție **11**
Secțiunea 1. „Funcționarul public” și „funcționarul privat” 13
§1. Calitatea de funcţionar public în legislaţia internaţională 14
1.1. Noţiunea de „agent public” 14
1.2. Noţiunea de „agent public străin” 15
1.3. Noţiunea de „funcţionar privat” 16
§2. Calitatea de funcţionar public în legislaţia naţională 18
2.1. Calitatea de „funcționar public” în accepțiunea Codului penal 19
2.2. Calitatea de „funcționar public” a persoanelor prevăzute de art. 1 din Legea nr. 78/2000 51
2.3. Calitatea de „funcționar public” a persoanelor prevăzute de art. 294 C.pen. 55
§3. Calitatea de „funcţionar privat” în legislația națională 56
3.1. Art. 308 C.pen., varianta atenuată a infracțiunilor de corupție 56
3.2. Sfera de cuprindere a funcționarilor privați 57
§4. Membrii instanțelor de arbitraj 63
§5. Calitatea persoanei juridice de subiect activ al infracțiunilor de corupție 64
§6. Subiectul pasiv al infracțiunilor de corupție 66
Secțiunea a 2-a. Obiectul juridic 67
Secțiunea a 3-a. Obiectul material al infracțiunilor de corupție. Distincție față de noțiunea de „bani sau alte foloase” 69

Secțiunea a 4-a. Consumarea infracțiunilor de corupție 70
Secțiunea a 5-a. Forma de vinovăție 75

Capitolul II. Infracțiuni de corupție pasivă 76
Secțiunea 1. Luarea de mită 76
§1. Aspecte generale 77
§2. Constituționalitate 79
§3. Aspecte privind subiectul activ al infracțiunii 81
3.1. Autorul infracțiunii de luare de mită 81
3.2. Participația în cazul infracțiunii de luare de mită 87
3.2.1. Coautoratul 87
3.2.2. Instigarea și complicitatea 90
3.3. Persoana juridică 92
§4. Aspecte privind elementul material al infracțiunii 93
4.1. Actul de executare (acțiunea) 94
4.1.1. Pretinderea 94
4.1.2. Primirea 97
4.1.3. Acceptarea promisiunii 99
4.2. Condiţiile elementului material 101
§5. Aspecte privind forma de vinovăţie 124
§6. Aspecte privind consumarea infracțiunii de luare de mită 125
6.1. Consumarea anticipată 125
6.2. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni 127
§7. Variantele infracțiunii 135
7.1. Varianta agravată 135
7.2. Varianta atenuată 136
Secțiunea a 2-a. Traficul de influenţă 137
§1. Aspecte generale 137
§2. Constituționalitate. Proiect de modificare legislativă 138
§3. Aspecte privind subiectul activ al infracțiunii 141
3.1. Autorul 141
3.2. Participația în cazul infracțiunii de trafic de influență 142
3.2.1. Coautoratul 142
3.2.2. Instigarea și complicitatea 142
3.3. Persoana juridică 146
§4. Aspecte privind elementul material al infracţiunii de trafic de influență 147
4.1. Actul de executare (acțiunea) 147
4.2. Condițiile de realizare a elementului material 148
§5. Aspecte privind forma de vinovăție 162
§6. Aspecte privind consumarea infracțiunii de trafic de influență 165
6.1. Consumarea anticipată 165
6.2. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni 166
§7. Variantele infracțiunii 171
7.1. Varianta agravată 171
7.2. Varianta atenuantă 173

Capitolul III. Infracțiuni de corupție activă 174
Secțiunea 1. Darea de mită 174
§1. Aspecte generale 174
§2. Constituționalitate 175
§3. Aspecte privind subiectul activ al infracțiunii 176
3.1. Autorul 176
3.2. Participația penală 176
3.2.1. Coautoratul 176
3.2.2. Instigarea și complicitatea 177
3.3. Persoana juridică 187
§4. Aspecte privind elementul material al infracțiunii 188
4.1. Actul de executare (acțiunea) 190
4.1.1. Promisiunea 190
4.1.2. Oferirea 191
4.1.3. Darea 193
4.2. Condițiile de realizare a elementului material 194
4.2.1. Condițiile pozitive de realizare a elementului material 194
4.2.2. Condiția negativă de realizare a elementului material: să nu existe o cauză de neimputabilitate constând în constrângere fizică sau morală 197
§5. Aspecte privind forma de vinovăţie 199
§6. Aspecte privind consumarea infracțiunii 200
§7. Varianta atenuată a infracțiunii 200
Secțiunea a 2-a. Cumpărarea de influență 200
§1. Aspecte generale 201
§2. Constituționalitate 202
§3. Aspecte privind subiectul activ al infracțiunii 202
3.1. Autorul 202
3.2. Participația penală 203
3.2.1. Coautoratul 203
3.2.2. Instigarea și complicitatea 203
3.3. Persoana juridică 204
§4. Aspecte privind elementul material al infracțiunii 204
4.1. Actul de executare (acțiunea) 205
4.1.1. Promisiunea 205
4.1.2. Oferirea 205
4.1.3. Darea 206
4.2. Condițiile de realizare ale elementului material 207
§5. Aspecte privind forma de vinovăţie 210
§6. Aspecte privind consumarea infracțiunii 210
§7. Varianta atenuată 211

Partea a II-a. Infracțiuni asimilate infracţiunilor de corupție 213
Capitolul I. Aspecte generale 213
Secțiunea 1. Reglementare 213

§1. Reglementare și evoluție legislativă 213
§2. Conceptul de „infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție” 214
Secțiunea a 2-a. Aspecte comune infracțiunilor asimilate celor de corupție ... 216
§1. Obiectul juridic 217
§2. Obiectul material 218
§3. Subiectul activ (general) al infracțiunii. Persoanele prevăzute de art. 1 din Legea nr. 78/2000 218
3.1. Calitatea de funcționar public a persoanelor prevăzute de art. 1 din Legea nr. 78/2000 218
3.2. Calitatea de funcționar privat a subiectului activ al infracțiunilor 220
3.3. Calificarea subiectului activ în raport cu natura atribuției îndeplinite 224
3.4. Persoana juridică 224
§4. Subiectul pasiv 225
§5. Consumarea infracțiunilor 226
§6. Raportul existent între unele dintre infracțiunile asimilate infracțiunilor de corupție 226
§7. Noțiunea de „folos necuvenit” 228
§8. Aspecte comune privind forma de vinovăție în săvârșirea infracțiunilor asimilate celor de corupție 231
Secțiunea a 3-a. Înțelesul unor termeni: operațiune comercială, operațiune financiară, operațiune financiară ca act de comerț și tranzacție financiară 232
§1. Cadrul legislativ existent la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 78/2000 și evoluția sa până în prezent 233
§2. Noțiunea de „operațiune comercială” 238
§3. Noțiunile de „operațiune financiară” și „operațiune financiară, ca act de comerț” 240
§4. Noțiunea de „tranzacție financiară” 245
Secțiunea a 4-a. Concluzii și obiective 246

Capitolul II. Infracțiuni prevăzute exclusiv de Legea nr. 78/2000 248
Secțiunea 1. Infracțiunile prevăzute de art. 10 din Legea nr. 78/2000 248
§1. Aspecte generale 249
§2. Infracțiunea prevăzută de art. 10 lit. a) din Legea nr. 78/2000 250
2.1. Constituționalitate 251
2.2. Aspecte privind subiectul activ al infracțiunii 251
2.2.1. Autorul 251
2.2.2 Participația penală 253
2.2.3. Persoana juridică 258
2.3. Aspecte privind elementul material al infracțiunii 258
2.3.1 Actul de executare (acțiunea) 258
2.3.2. Condiții suplimentare de realizare a elementului material 262
§3. Infracțiunile prevăzute de art. 10 lit. b) din Legea nr. 78/2000 272

3.1. Aspecte generale ... 272
3.2. Constituționalitate ... 274
3.3. Aspecte legate de subiectul activ al infracțiunii ... 274
3.3.1. Autorul ... 274
3.3.2. Participația penală ... 275
3.3.3. Persoana juridică ... 276
3.4. Aspecte privind elementul material al infracțiunii ... 276
3.4.1. Acordarea de subvenții cu încălcarea legii ... 277
3.4.2. Neurmărirea respectării, conform legii, a destinației subvențiilor ... 279
§4. Infracțiunile prevăzute de art. 10 lit. c) din Legea nr. 78/2000 ... 281
4.1. Aspecte generale ... 281
4.2. Constituționalitate ... 281
4.3. Aspecte privind subiectul activ al infracțiunii ... 282
4.3.1. Autorul ... 282
4.3.2. Participația penală ... 282
4.3.3. Persoana juridică ... 283
4.4. Aspecte privind elementul material al infracțiunii ... 283
4.4.1. Utilizarea în alte scopuri a subvențiilor acordate ... 283
4.4.2. Utilizarea în alte scopuri a creditelor garantate din fonduri publice sau care urmează să fie rambursate din fonduri publice ... 284
§5. Aspecte privind forma de vinovăție ... 287
Secțiunea a 2-a. Infracțiunea prevăzută de art. 11 din Legea nr. 78/2000 ... 291
§1. Aspecte generale ... 291
§2. Constituționalitate ... 292
§3. Aspecte privind subiectul activ al infracțiunii ... 293
3.1. Autorul ... 293
3.2. Participația penală ... 302
3.2.1. Coautoratul ... 302
3.2.2. Instigarea și complicitatea ... 303
3.3. Persoana juridică ... 303
§4. Aspecte privind elementul material al infracțiunii ... 303
4.1. Actul de executare (acțiunea/inacțiunea) ... 304
4.2. Condiții suplimentare atașate elementului material ... 308
4.3. Varianta atenuată a infracțiunii ... 313
§5. Aspecte privind forma de vinovăție ... 313
Secțiunea a 3-a. Infracțiunile prevăzute de art. 12 din Legea nr. 78/2000 ... 313
§1. Infracțiunile prevăzute de art. 12 lit. a) din Legea nr. 78/2000 ... 314
1.1. Aspecte generale ... 314
1.2. Constituționalitate ... 315
1.3. Aspecte privind subiectul activ al infracțiunii ... 316
1.3.1. Autorul. Condiții speciale privind subiectul activ ... 316
1.3.2. Participația penală ... 321
1.3.3. Persoana juridică ... 322

1.4. Aspecte privind elementul material al infracțiunii. Actul de executare (acțiunea) 322
1.4.1. Efectuarea de operațiuni financiare, ca acte de comerț, incompatibile cu funcția 322
1.4.2. Încheierea de tranzacții financiare, utilizând informațiile obținute în virtutea funcției, atribuției sau însărcinării 328
1.4.3. Condiții suplimentare de realizare a elementului material 329
§2. Infracțiunile prevăzute de art. 12 lit. b) din Legea nr. 78/2000 336
2.1. Aspecte generale 336
2.2. Constituționalitate 336
2.3. Aspecte privind subiectul activ al infracțiunii 337
2.3.1. Autorul 337
2.3.2. Participația penală 337
2.3.3. Persoana juridică 338
2.4. Aspecte privind elementul material al infracțiunii 339
2.4.1. Noțiunea de „informații ce nu sunt destinate publicității" 339
2.4.2. Folosirea, în orice mod, direct sau indirect, de informații ce nu sunt destinate publicității 340
2.4.3. Permiterea accesului unor persoane neautorizate la informații ce nu sunt destinate publicității 341
2.5. Aspecte privind forma de vinovăție 343
Secțiunea a 4-a. Infracțiunea prevăzută de art. 13 din Legea nr. 78/2000 345
§1. Aspecte generale 346
1.1. Partidul 346
1.2. Sindicatele și patronatele 347
1.3. Persoane juridice fără scop lucrativ 347
§2. Constituționalitate 349
§3. Aspecte legate de subiectul activ al infracțiunii 350
3.1. Autorul 350
3.2. Participația penală 351
3.2.1. Coautoratul 351
3.2.2. Instigarea și complicitatea 351
3.3. Persoana juridică 351
§4. Aspecte privind elementul material 351
4.1. Actul de executare (acțiunea) 351
4.2. Mijloace de realizare a elementului material 354
4.3. Particularități ale elementului material 355
§5. Aspecte pprivind forma de vinovăție 358

Capitolul III. Infracțiuni asimilate celor de corupție care nu au reglementare de sine-stătătoare 362
Secțiunea 1. Infracțiunea prevăzută de art. 13^1 din Legea nr. 78/2000 (șantajul) 362
§1. Aspecte generale 363
§2. Constituționalitate 363

§3. Aspecte legate de subiecții infracțiunii 364
3.1. Autorul. Circumstanțierea la persoanele arătate de art. 1 din Legea nr. 78/2000 364
3.2. Cerințe suplimentare privind subiecții infracțiunii 367
3.3. Participația penală 370
3.3.1. Coautoratul 370
3.3.2. Instigarea și complicitatea 371
3.4. Persoana juridică 371
§4. Aspecte privind elementul material al infracțiunii 372
4.1. Actul de executare (acțiunea de constrângere) și alte condiții de realizare a elementului material 372
4.2. Alte condiții de realizare a elementului material 373
4.2.1. Acțiunea de constrângere în scopul dobândirii unui folos nepatrimonial (varianta tip a infracțiunii) 373
4.2.2. Acțiunea de constrângere în scopul obținerii unui folos patrimonial (varianta agravată) 380
§5. Aspecte privind forma de vinovăție 382
Secțiunea a 2-a. Infracțiunile prevăzute de art. 13^2 din Legea nr. 78/2000 383
§1. Abuzul în serviciu, prevăzut de art. 13^2 teza I din Legea nr. 78/2000 385
1.1. Aspecte generale 385
1.2. Constituționalitate și „încercări" de modificare legislativă a conținutului infracțiunii 388
1.3. Aspecte legate de subiecții infracțiunii 399
1.3.1. Autorul 399
1.3.2. Participația penală 400
1.3.3. Persoana juridică 404
1.4. Aspecte privind subiectul pasiv al infracțiunii 404
1.5. Aspecte privind elementul material al infracțiunii 406
1.5.1. Actul de executare 410
1.5.2. Condiția atașată elementului material: urmărirea obținerii unui folos necuvenit, pentru sine sau pentru altul, folos care a și fost obținut 418
1.5.3. Aspecte privind consumarea infracțiunii prevăzute de art. 13^2 din Legea nr. 78/2000 420
1.6. Variante ale infracțiunii 426
1.7. Aspecte privind forma de vinovăție 426
1.8. Raportul cu alte infracțiuni 427
1.8.1. Raportul infracțiunii de abuz în serviciu cu celelalte infracțiuni asimilate celor de corupție 427
1.8.2. Raportul cu infracțiunea de fals intelectual 430
1.8.3. Raportul cu infracțiunea de luare de mită 433
§2. Infracțiunea de uzurparea funcției, prevăzută de art. 13^2 teza a II-a din Legea nr. 78/2000 435
2.1. Aspecte generale 435
2.2. Constituționalitate 436

2.3. Situația premisă 437
2.4. Aspecte legate de subiecții infracțiunii 439
2.4.1. Autorul 439
2.4.2. Participația penală 440
2.4.3. Persoana juridică 440
2.5. Aspecte legate de elementul material al infracțiunii 440
2.5.1. Actul de executare (acțiunea) 440
2.5.2. Condiția atașată elementului material: obținerea unui folos necuvenit, pentru sine sau pentru altul, care este și obținut 442
2.6. Aspecte privind urmarea infracțiunii: producerea unei pagube sau o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane 443
2.7. Aspecte privind vinovăția 444
2.8. Aspecte privind consumarea infracțiunii 444
2.9. Variante 445
2.10. Raportul cu alte infracțiuni 445
2.10.1. Diferențierea față de infracțiunea de uzurpare de calități oficiale 445
2.10.2. Diferențierea față de abuzul în serviciu 445
2.10.3. Diferențierea față de infracțiunea de fals intelectual 447

Concluzii 449

Bibliografie 453

Index alfabetic 469